

Technikai szempontból tartanunk kell a lépést a fejlett európai országokkal, az uniós csatlakozás után pedig különösen felkészültnek és naprakésznek kell lennie a könyvtárosnak. Problémának tartja, hogy az OPAC-rendszerek között különbség van a honi könyvtárakban.

A könyvtári törvény kimondta, hogy könyvtáros csak szakirányú felsőfokú képesítéssel rendelkező szakember lehet. A törvényből következik az a követelmény is, hogy a tananyagot korszerűsítsék, hiszen pl. tanítani kellene az egész nyilvános könyvtári rendszer használatát. A könyvtári stratégia kiindulópontja, hogy a könyvtár az információs társadalom alapintézménye, ebből pedig levezethető, hogy a könyvtáros szerepe kulcsfontosságú, amire fel kell készíteni a jövő szakembereit.

Az elnevezésekkel kapcsolatban emlékeztetett arra, hogy a 129/2001. kormányrendelet már informatikus könyvtárosról beszél.

Mindent meg kell tenni a könyvtáros életpálya vonzónak tétele érdekében!

Az előttünk álló feladatokat összegezve fontosnak tartja a következő szempontok átgondolását: kétszintű oktatás, mobilitás, az életben keresztül való tanulás fontosságának hangsúlyozása, minőségbiztosítás.

A vitaindító előadások után az előadók a megjelentek kérdéseire válaszoltak. Többen az egyetem utáni elhelyezkedéssel kapcsolatban tettek fel kérdést, vagy ismertették saját tapasztalataikat. Sok esetben a végzős hallgatókat a közalkalmazotti fizetés riasztja el az elhelyezkedéstől. Megállapítható, hogy (főleg) Budapesten, néhány vonzónak tartott könyvtárban (OMIKK, OPKM) mégis szívesen helyezkednek el a friss diplomával rendelkezők. Tapasztalható az is, hogy a könyvtári gyakorlat helyszínét előszeretettel választják a diploma megszerzése után az egykori hallgatók munkahelyüknek.

Felvetették a résztvevők, hogy a gyakorlókönyvtár jelenthetne ugyanolyan rangot, mint a gyakorlóiskola.

A kérdések, hozzászólások egy része arra irányult, hogy melyik karon találja meg a helyét a könyvtár tanszék. Ragaszkodjunk-e a bölcsészettudományi karokhoz? Esetleg szóba jöhetnek az informatikai karok?

Az ECDL-tanfolyamokat nem lehet szakmai továbbképzésnek tekinteni, de ha egy már akkreditált informatikai tanfolyam alapítójával társul a

könyvtár, mód van arra, hogy kérelmet nyújtson be a Könyvtári Akkreditációs Bizottsághoz saját képzés indítására. Ez segíthet azon a gondon, hogy az intézmények nem tudják támogatni a dolgozók utazását, szállásköltségeit; helyben olcsóbban lebonyolítható a kötelező továbbképzés.

Egy kolléga javasolta, hogy alakuljon terminológiai munkacsoport, mivel több tisztázatlan kérdés is van, pl. az iskolai könyvtáros fogalma mást fed, mint a könyvtárostanáré.

Szövényi Zsolt végül ismételt hangsúlyozta: most kell lobbizni azért, hogy a felsőoktatás kimeneti oldalán jelenjen meg a könyvtáros képzettség, de annak érdekében is, hogy az oktatók problémája megoldódjon. A jelenlegi szabályozás nem fogadta be azt a javaslatot, hogy a rész munkaidős oktatókat ismerjék el teljes munkaidősnek. Ennek a módosítását kellene elérni egy erőteljes lobbival, pl. a 'mestertanárr' titulus (amelyet a képzésben részt vevő gyakorlati szakemberek kaphatnának) bevezetésével. (E. P.—F. Á.)

Fehérvári Lajosné

Fehérvári Lajosné, Iluci, aki a dombóvári könyvtárnak több mint harminc éven át volt felelős vezetője, s akiről elmondhatjuk, hogy egy eredményesen ledolgozott aktív életutat tudva maga mögött vonult nyugalomba 1986-ban, most örökre elhagyott bennünket: örök nyugalomra tért.

Halála fájdalmas veszteségünk, mert itt hagyott bennünket valaki, akitől teljesebbek voltak mindennapjaink, aki a mi életünknek is része volt. Valamit elvitt magával belőlünk, a nagy titkot, ahogyan valamennyiünket magában hordozott; és mostantól elevenen már nem tud hatni arra a képre, azokra az emlékeinkre, ahogyan ő a mi lelkünkben él.

Aki a könyvtáros hivatást választja, mint tette ő is, az egész személyiségevel mások szolgálatára, életének jobbá tételére, a szépségek és az ismeretek közvetítésére, az emberség nemesítésének, a világ harmóniájának és békéjének a szolgálatába áll. Iluci hamar rátalált erre a személyiségéhez illő, szinte rá szabott hivatásra. Házasságkötése révén került vissza szülőfaluja közelébe, középiskolájának helyszínére, Dombóvárra, s lett

ő is egy azok közül, akik teljes életútjukkal igazolták, hogy *a szülőhely, a szűkebb haza népének alázatos szolgálata a legértelmesebb emberi küldetések közül való.* A család, a munka és a közszolgálat eggyé vált életében. Férjét, fiait, majd menyeit és unokáit ugyanolyan odaadóan szeretete és támogatta, mint szakmáját és munkáját, munkatársait, Dombóvár könyvtárügyét, és ezen túl is a lassan városiasodó település még lassabban várossá váló közösségét.

Intézmény- és szellemfejlesztő, szép munka jutott neki, s ebben azon túl, hogy mindenkor igyekezett helyt állni, örömet és kedvét is lelte. *Fehérvári Lajosné irányításával, az ő meghatározó munkájának eredményeként alakult ki Dombóváron előbb a Községi Könyvtár, majd bővült ez Járási Könyvtárrá s integrálódott az új Művelődési Központ és Könyvtár karakteres és szakmailag mindvégig önálló részlegévé.* Kiemelkedő munkát végzett a könyvtári hálózatépítésben, a letéti könyvtárak tanácsi kezelésbe vételében és a könyvtári szakfelügyeletben is. Nagy gondot fordított a helyismereti, helytörténeti dokumentumok gyűjtésére és feltárására, híreket, tudósításokat készített a szaksajtó számára. Kapcsolatokat tartott a városból elszármazottakkal, ápolta, igyekezett elevenen tartani Dombóvár története kiválóságainak emlékét, a kisváros szellemi kultúrájának gazdagításán fáradozott. Mint e vidék szülötte, *tudta, hogy a helyi emberi, közösségi érték is valódi érték; és tudta, hogy az itt élők élete csak az egyetemes kultúra, benne a könyvek, az irodalom kincseinek helybehozásával válhat teljes-értékűen emberivé.* Mindig terveket szőtt, a fejlesztések lázában égett. Folyton kereste és megtalálta, hogy mi lenne jobb az olvasóknak. A könyvek beszerzése, kiválogatása, gyarapítása éppoly fontos volt számára, mint munkatársai kiválasztása, munkafeltételeik, ismereteik gyarapítása, munkájuk segítése, s nem utolsó sorban a könyvtári feltételek, épület és berendezések korszerűsítése, komfortosítása. Hogy készült és mennyire örült az ő elgondolásait is tükröző új könyvtáráépületnek! Otthonteremtő, gondos és felelős gazdája volt mindazon feladatoknak, amelyek illetékességébe tartoztak. Figyelmes, megértő és támogató partnere, munkatársa, kollégája vagy éppen készséges könyvtárosa volt a vele kapcsolatba került, hozzá forduló embereknek.

Dombóvár könyvtárügyének megalapozójától, a még a vasútépítés idején is csak „sárfészek-

ként” emlegetett, azóta nagyot fejlődött Dombóvárnak egyik legfontosabb és a helyi közösséget a legszínvonalasabban, legdemokratikusabban kiszolgáló, fejlődésében segítő, jelentős közintézményének szorgos vezetőjétől búcsúzunk. Búcsúzunk Fehérvári Lajosnétól, aki élete munkáját Dombóvár és a városkörnyék könyvtári szolgáltatásainak kiépítésére, fejlesztésére áldozta. Teljesítménye megbízható, biztos alap, az utódok által – a megváltozott rendszer új viszonyai között is – folytatható. Mi több mondható el egy emberről, amikor el kell búcsúzunk tőle, mint hogy *küldetését teljesítette, a jövő alapjait lerakta ott, ahol dolgozott?*

Igaz órá az a gondolat, amit Vas István költő ekként fogalmazott: *„Mert önmaga csak az lehet, aki mások helyett valamit / magára vállal, és az nyeri meg az életet, aki új játékba kezd a halállal.”*

Balipap Ferenc

Egy megemlékezésről

A Könyvtári Levelező/lap 9. számában megjelent volt kollégánk búcsúzó szövege elhunyt igazgatóunktól, munkatársunktól, Pintér Bélától.

Már a vándorgyűlés egyik szekcióján is felmerült, hogy miért nem emlékeztünk meg haláláról a szaksajtóban. Ott is elhangzott az, hogy Pintér Béla olyan személyisége volt könyvtárügyünknek, akinek pályaképét érdemes alaposabban felvázolni, már csak azért is, mert nagykanizsai könyvtárvezetői munkájának leírása jó képet adhat a rendszerváltás pillanatait átélő-átvészelő, akkoriban is örökké új épületet tervező könyvtárunkról.

Szeretnénk úgy megemlékezni róla, hogy a vezetőt és intézményét együtt mutassuk meg a szakmának.

Béla e küzdelmes, előrelépésekkel és kudarccokkal együtt járó tevékenysége során – sajnos – kevés dokumentumot, adatot hagyott ránk magáról, így a pályakép megfelelő rekonstruálása is több időt vesz igénybe.

A családdal egyeztetett (ezt ők igényelték) összeállításunk halála évfordulójához közel jelenik meg a lapban, s tartalmazza majd móri kollégáink megemlékezését és Pintér Béla barátjának a temetésen elmondott beszédét is.

Addig a kollégák türelmét kérjük.

Kardos Ferenc